

Vanhusneuvoston työseminaari

Vantaan kaupungintalo, valtuustosali, 26.8.2026 klo 13–16

OSALLISTUJAT

Eero Salo (PJ)	X
Risto Pyhälto (VPJ)	X
Anneli Karhunen	X
Eero Ahola	X
Erkki Kallio	X
Eija Savela	X
Jaakko Hakala	X
Laura Suominen-Raatikainen	X
Markku Weckman	X
Marja Airaksinen	X
Merja Järvenpää	X
Merja-Liisa Vasarainen	X
Pirkko Forsberg	X
Raija Heikkonen	X
Ritva Nordlund	X
Sirpa Ahonen	X
Solveig Halonen	X
Timo Jelekäinen	X
Veikko Väisänen	X

1. Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand: ajankohtaiskatsaus

- Vantaan uuden strategian keskeinen viesti on, että ikäihmiset nähdään voimavarana, ei pelkästään palveluiden käyttäjinä.
 - Ikääntyneiden kokemustieto ja osallisuus ovat tärkeitä kaupungin kehittämisessä, sillä arjen havainnot täydentävät suunnittelua ja päätöksentekoa.
- Järjestö- ja yhteisötilat ovat keskeisiä yhteisöllisyyden, harrastusten ja vertaistuen mahdollistajia. Tilojen tulee olla saavutettavia, helposti varattavia ja niitä tulee olla eri puolilla kaupunkia.
 - Kaupungin tilat ovat pääosin maksutta käytössä hyvinvointia ja terveyttä edistävälle avoimelle kansalaistoiminnalle, kuten eläkeläisjärjestöille eikä tästä ole haluttu luopua.
- Talouden haasteista huolimatta Vantaa on pyrkinyt välttämään merkittäviä leikkauksia peruspalveluihin, kuten kirjastoihin ja liikuntapaikkoihin.
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmassa korostuvat ikääntyneiden osalta toimintakyky, arkiliikunta, yksinäisyyden ehkäisy, digituki ja ikäystävällinen kaupunkiympäristö.
 - Näistä tullaan pitämään tarkempi esitys vanhusneuvoston syyskuun kokouksessa.
- Keskusteltiin sporttikortin muutoksesta ja ikäihmisten liikkumisen mahdollisuuksista.
 - Sporttikortti koetaan yhä tärkeänä.
 - Maksullinen 65-sporttikortti on hyvä laajennus, mutta ongelma on, että se muuttui maksulliseksi myös yli 70-vuotiailla. Esitettiin, että laajennuksen olisi voinut tehdä maksullisena ja pitää kortti maksuttomana yli 70-vuotiaille. Vastauksena saatiin, että tällaista jaottelua ei voitu tehdä, sillä kyseessä oli säästötoimi.
 - Kakun 2,3 miljoonaa koostuu pienistä puroista, joista sporttikortti on yksi osa. Suuri leikkaus jostain olisi tarkoittanut kokonaisen toimipisteen lakkauttamista
 - Koettiin tärkeämmäksi tukea ikäihmisiä, kuin jakaa 11 miljoonaa eliittuurheiluun (Elmon jäähalli). Vastattiin, että jääurheilua harrastaa pääsijaisesti lapset ja nuoret, mutta perheet joutuvat tällä hetkellä kulkemaan Vantaan ulkopuolelle harrastamaan.
 - Vesijumpat ovat todella suosittuja. Korson uimahalli suljetaan vuoden vaihteessa ja Elmo valmistuu ehkä maaliskuussa. Ihmeteltiin, miksi Korso pitää sulkea ennen valmistumista.
- Kaupunki tukee järjestöjä yli 4 miljoonan euron vuosittaisilla avustuksilla ja tunnustaa niiden merkityksen hyvinvoinnin edistäjinä.
 - Kulttuuriavustusten muutosten valmistelu senioritoiminnan näkökulmasta ei onnistunut toivotulla tavalla, ja tästä esitettiin pahoittelu.

- Eläkeläisjärjestöille järjestetään oma avustusinfo avustusten hakemisen tueksi.
 - Tuotiin esille, että eläkeläisjärjestöissä tehdään tuhansia tunteja ja toteuttavat myös kaupungin strategian visiota. Järjestöt kuulevat kiitosta työstään, mutta toiminnan ratkaisee taloudellinen tuki ja tilat.
 - Eläkeläisjärjestöt Vantaalla (Elva) esitti taloudellisesti parempia avustuksia. Ennen sitä kuitenkin tarvitsee tietää, mitä avustuksia voi hakea ja miten niitä haetaan.
 - Eläkeläisjärjestöjen taloudellinen tukeminen edellyttäisi avustusbudjetin nostoa, jotta muutos ei tarkoittaisi muilta poisottamista
 - Tarkoitus on, että eläkeläisjärjestöjen avustukset eivät vähene, vaan jakomomentti vaihtuu.
- Huomautettiin, että Oivallustentalon suunnitelmissa ei lue ikäihmisistä, miten heidät on huomioitu.
 - Kerrottiin, että heidät pidetyn suunnittelussa jatkuvasti mielessä. Oivallustentalo tulee tarjoamaan eläkeläisjärjestöille paljon toimintatilaa päiväsaikaan.
- Keskusteltiin kuinka penkit, turvalliset reitit ja hyvä talvikunnossapito, vaikuttavat ratkaisevasti liikkumiseen.
 - Nostettiin hyväksi esimerkiksi Lummetien ja Talvikkitien välille sijoitetut penkit. Myös Korsossa oli asennettu ensimmäinen pöydällinen penkkiryhmä. Kannustettiin niitä lisäämään istuimia tasapuolisesti myös muualle kuin puistoihin.
 - Apulaiskaupunginjohtaja ehdotti, että vanhusneuvosto järjestäisi penkkityöpajan.
- Vanhusneuvostoa kiitettiin aktiivisesta vaikuttamistyöstä ja tärkeästä roolista ikääntyneiden äänen tuomisessa päätöksentekoon. Ikäystävällinen Vantaa rakennetaan yhdessä, hyödyntäen ikäihmisten kokemusta, näkemyksiä ja aktiivista osallistumista.
- Ikäystävällinen puiston ongelma Hakunilassa, että keskustan ainoa puisto vietiin päiväkodin tieltä.
- Ratikan rakentaminen ja sen työmaat aiheuttavat kulkemisessa ongelmia, tieto ei kulje sillä ikäihmiset eivät seuraa digiä ja Asukaslehteä julkaistaan niin harvoin välein. Ikäihmisille kohdistuvaa viestintää asiasta tulisi lisätä.
 - Toivotaan ikäihmisiltä tietoa millaista ja miten tiedotusta tarvittaisiin
- Kaavoituksessa ja rakentamisvaiheessa tulisi jo varata asukkaiden yhteisöille sopivia tiloja.
- Esitettiin, että voisiko viestinnän kanssa olla oma käsittely ikäihmisten viestinnästä.
- Toivottiin, että ikäihmiset näkyvät kaupungin strategian kuvituksessa.

2. Hanna Kuisma ja Riikka Nenonen: Järjestöjen ja yhteisöjen tilat

- Jaetaan esitysmateriaali erikseen seminaariin osallistuneille ja laitetaan tiedoksi vanhusneuvoston kokoukseen.
- Yhteisöpalvelujen tehtävänä on vahvistaa osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä tukea järjestöjen, asukkaiden ja kaupungin yhteistyötä.
 - Toiminta sisältää yhteisötyötä, asukas- ja yhteisötiloja, asumisneuvontaa, sovittelutoimintaa sekä ruoka-avun koordinoimista.
- Vantaalla on laaja asukas- ja yhteisötilojen verkosto eri kaupunginosissa.
 - Asukastiloissa oli vuonna 2025 yli 120 000 käyntiä.
 - Verkostossa toimii yli 200 järjestöä, ja yhteisötyön kautta järjestetään runsaasti tapahtumia ja verkostotapaamisia.
 - Vantaan kaupunki tukee järjestöjä tarjoamalla tiloja harrastus-, vapaa-ajan ja yhdistystoiminnan käyttöön.
 - Eläkeläisjärjestöjen sekä veteraanijärjestöjen toiminta kaupungin tiloissa on pääsääntöisesti maksutonta.
 - Järjestöjen käytössä ovat muun muassa nuorisotilat, koulut, päiväkodit, liikuntatilat, kirjastot, kulttuuritilat sekä erilaiset kokous- ja keittiötilat.
- Järjestötilojen uusi toimintamalli on valmistelussa.
 - Tilojen yhteiskäyttöä kehitetään aiempaa tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen kanssa.
- Huomautettiin, kuinka nuorisotiloilta on vähennetty päiväaikaan käytössä olevia tiloja.
 - Yhteistyön toimiminen nuorisotilojen kanssa on ollut tilakohtaista.
 - Hakunilan nuorisotilan yhteyteen ollaan siirtämässä myös järjestötoimintaa.
 - Reetta Möller on nuorisotilojen päällikkö, ja häneltä voi kysyä myös yksittäisten nuorisotilojen ratkaisuista.
- Timmi-tilavarauksjärjestelmä on koettu todella sekavaksi, mikä heikentää saatavilla olevien tilojen hyödyntämistä.
 - Timmin uudistaminen on käynnissä.
- Tiedusteltiin, mikä on kaupungin asukastilojen tulevaisuus.

- Nykyiset kahdeksan asukastilaa pystytään pyörittämään käytössä olevalla budjetilla, mutta henkilökuntavajauksen vuoksi on jouduttu rajaamaan aukioloa.
- Keskusteltiin Tikkurilan asukastilan tilanteesta.
 - Orvokkitieltä saatiin korvaavat tilat, mutta haasteena kaukainen sijainti asemalta ja toiminta jaettu eri kerroksiin eikä täysin esteetön.
 - Ehdotettiin, että ravintola Missisipin entiset tilat ovat olleet pidempään tyhjänä.
 - Puistokulma on ollut myös keskusteluista, mutta sijainti ei ole keskeinen.
- Tunnistettu haasteena, että päiväkäytön tarve ja tilojen kohtaanto ei tällä hetkellä toimi.
- Tällä hetkellä on käytäntönä, että liikuntapalvelut maksavat tilavarauksien iltavahtimestarien vuorot.
- Järjestöasiantuntija toi esille, että koulujen tiloissa paljon hyödyntämätöntä tilaa iltakäytölle ja viikonloppukäytölle.

3. Työpajakeskustelut: talous, tilat ja ikäihmisten liikunta

Jakaannuttiin kolmeen ryhmään keskustelemaan eri ajankohtaisista aiheista ja mitä niille voitaisiin tehdä. Kokoonnuttiin lopuksi kuulemaan yhteenvedot.

Talouskeskusteluryhmä

- Ei ole enää ikäihmisille kohdistettua avustusta
 - Avustusten määrä 5 miljoonaa luokkaa. Ei saanut listaa tukea saaneista järjestöistä
 - Voisiko järjestötoimintaan saada siirrettyä rahaa jostain?
 - Mietittiin, millaista tukea eläkeläisjärjestöt voivat saada Vakehyvalta.
 - Odotetaan, mitä 31.8. infotilaisuuden anti on.
- Keskusteltiin, kuinka talouskeskustelussa ei ole arviota ennaltaehkäisyn merkityksestä, vaan taloussuunnittelu on lyhyt jänteistä.
 - Vanhusneuvoston vaikuttamistyössä olisi hyvä tuoda esille, millaisia taloudellisia ja hyvinvoinnillisia hyötyjä ikäihmisten huomiointi tuo pidemmällä tähtäimellä.
 - Esimerkiksi HYTE-kertoimen yhtenä tulosindikaattorina ovat yli 65-vuotiaiden lonkkamurtumat, joita kaupungin palvelut ennaltaehkäisevät.
- Pitäisi pystyä edistämään kotona asumista, joka on kustannustehokkaampaa asumista.
- Ehdotettiin Nivalan kunnan mallia talvikunnossa pitämiselle ikäihmisille. Ikäihmisten kotikatujen huoltaminen neuvoteltaisiin urakkasopimuksiin.
- Kotona selviytymisen keinojen esille nosto koettiin tärkeiksi.
 - Valaistus (esim. yövalot listoihin), kynnykset ja matot

- Tulisi kehittää kotiin vietäviä palveluita. Mitä ne voisivat olla? Digipalvelut eivät ole tähän ratkaisu.
- Yksinasuva muistisairas ihminen on kasvava kohderyhmä
- Kaupungin ja Vaken pitäisi työstää, miten viestiä ennalta varautumista yksinasumisen tukemiseen.
- Vapaaehtoisten hyödyntäminen olisi kaupungille kustannustehokas keino lisätä palveluita.
- Kotitalousvähennyksen rooli?

Tilakeskusteluryhmä

- Keskusteltiin, että kaupungin rakennusmääräyksiin tuli laittaa yhteisöllisten tilojen vaade, ja määräykset esim. mitä pitää huomioida yhteiskäytössä, kun rakennetaan uutta
 - Riikka Nenonen tietää tästä lisää, jos tämä kiinnostaa enemmän.
- Suunnittelussa tulisi siirtyä osaoptimoinnista kokonaisempaan tarkasteluun, kaupunkiin tulisi perustaa yksikkö, joka miettisi ikääntyvien vantaalaisten asioita
- Mietittiin, mitä tapahtuu pienille päiväkodeille, jotka jäävät tyhjiksi
 - Paljonko näiden vuokraaminen maksaisi?
 - Eläkeläisjärjestöt eivät tosin pysty maksamaan vuokraa.
- Kysyttiin saako Satulakujan päiväkotia Hakunilassa iltäkäyttöön.
 - Kaikki tilat eivät ole Timmissä.
 - Päiväkoteihin jos on kiinnostusta voi aina kysyä päiväkodin johtajalta.
- Kysyttiin Martsan tilasta, missä on, miten saa tänne yhteyden
 - Martinlaakson yhteisötilaan voi mennä tutustumaan.
 - Yhteystiedot esim. Myyrmäen asukastilan työntekijöiden kautta tai Hyvät Tuulet ry:n ja Dreamchasers ry:n kautta
- Mietittiin miksei Pähkinärinteen nuorisotaloa ja kirjaston tiloja voi varata järjestöjen käyttöön. Tilassa ei ole nytkään paljon toimintaa.
- Mietittiin, voisivatko järjestöt hyödyntää Vakehyvan ja kirkkojen tiloja.
 - Pyytävätkö seurakunnat vuokraa tiloista?
 - Voisiko Vakehyvan kanssa rakentaa yhteistyötä?
- Tietoa käytössä olevista tiloista olisi, mutta ne ovat epäselvästi verkkosivuilla ja epätietoisuutta paljon.
 - Tässä voi aina olla yhteydessä Riikka Nenoseen.
- Toivottiin tehtävä inventaariota siitä, mitä tiloja on ikäihmisten käytettävissä ja suunnitelmaa, miten niitä voisi hyödyntää

Liikuntakeskusteluryhmä

Sporttikorttikeskustelu

- Kyse ei ole rahasta, vaan enemmän periaatteesta. Päätös maksullisuudesta on ristiriidassa kaupungin tavoitteiden, kuten liikunnan lisääminen iästä ja varallisuudesta riippumatta, kanssa. Liikunnan vähentäminen voimistaa terveysongelmia, liikunnan tukeminen ennaltaehkäisevää.
 - ”Nyrkki nenään” 50 € maksu.
 - Maksu ei estä valtaosaa liikkumasta, mutta koettiin tärkeänä periaatteena.
- Vantaa ikäihmisten kaupunki, toimintaa ja liikkumista tulisi tukea.
- Helsinki on poistanut maksullisuuden, Espoossa maksua ei ole.
- Samat ihmiset käyvät jumpassa. Muutos on ärsyttänyt, muutamat ovat miettineet, että jatkavatko käyttöä. Jollekulle 25 € iso raha.
- Annetun edun vieminen pois huono asia.
- Liikunnan kautta on muodostunut porukoita, vahvistanut myös yhteisöllisyyttä. Sosiaalinen ja psyykkinen hyvinvointi, tutut porukat tärkeitä ja hyvinvointia tuovaa.
- Ennen 65 vuotta täyttäneet ikäihmiset pääsivät lastenlipulla, 50 %
 - Halvemmat liput ovat edelleen käytössä, mutta tuskin lisää liikkumista.
- Käyttöaikaan voitaisiin lähteä vaikuttamaan. Pidemmät käyttöajat hyvittäisivät hinnannoston.

Kehuja kaupungin tarjonnasta

- Ikäihmisten puistot hyvä asia
- Myyrmäen urheilukentällä on pidetty kävelytestejä. Osallistujat kävelevät 1 km kävele, paikalla ajanottajia ja lähettäjiä, pääsee mittamaan kuntonsa. Järjestetty keväisin ja syksyin. Paljon ihmisiä ja ruokailusta oltiin kertomassa.
- Kuplahallissa voi pelata sulkapalloa, yhteisöllinen ja hyvinvointia lisäävää.
- Järjestetty matalan kynnyksen toiminta arvokasta. Mahdollisuus myös tutustua samalla uusiin ihmisiin.

Toiveita

- Ulkokuntosaleilla voisi olla ohjaajia opastamassa vanhempia laitteiden käyttöön, kaikille eivät laitteet eivät ole tuttuja.
- Tarvittaisiin vapaaehtoisia Liikuntatsemppareiksi, jotka kannustaisivat kotiin jääneitä liikkumaan. Haasteena voi olla, että tsemppareiden pitäisi osata kohdata monipuolisia ongelmia.
- Kävelyryhmät ja jumppaa.
- Tuotiin esille, että 2200 liikuntasuoritusta jää tekemättä, jos Korson tila suljetaan 3 kuukaudeksi.